

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล : ศึกษาเฉพาะพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณ จำนวน 2,968 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21-36 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษา มีสถานภาพสมรส เป็นผู้สมรส อาศัยอยู่ในครอบครัวขนาดกลาง มีสมาชิก 3-5 คน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เดือนละ 6,000 บาทขึ้นไป และอยู่อาศัยในชุมชนตั้งแต่ 11 ขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่

ความคิดเห็นต่อปัญหาผู้มีอิทธิพล มีผู้ระบุว่ามีปัญหาและไม่มีปัญหาในระดับใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่ระบุว่า การพักอาศัยในจังหวัดสมุทรปราการมีความปลอดภัยตั้งแต่ระดับพอสมควร จนถึงปลอดภัยมาก และส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล

ส่วนการมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมระดับสนใจ ปัญหาเท่านั้น

5.1.2 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาประชาชนใน 3 ลักษณะ คือ เป็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลโดยตรง ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและประชาชนที่เป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในพื้นที่ ที่รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล โดยมีจุดประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของปัญหาผู้มีอิทธิพล ลักษณะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามนโยบายและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

1. สรุปผลจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล

จากการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้ทราบว่า กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากคิวยกยนต์ รถจักรยานยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย ที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล เป็นกลุ่มข้าราชการจำนวนหนึ่ง โดยใช้วิธีการเข้าควบคุมการดำเนินกิจการภายในคิวยกยนต์ตู้ที่มีปัญหาภายในและมีการเรียกรับผลประโยชน์จำนวนมากจากผู้ขับรถยนต์ตู้สาธารณะ หากผู้ใดไม่ยินยอมจ่ายให้ก็จะถูกข่มขู่ในรูปแบบต่าง ๆ

หลังจากที่มีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล ผู้มีอิทธิพลต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการลดบทบาทและยุติบทบาทของตนเองไปแต่ก็ยังมืออยู่บ้าง แต่การยังคงบทบาทในลักษณะของผู้มีอิทธิพลในช่วงระยะเวลานี้ จะมีผู้เกี่ยวข้องกับนักการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องสนับสนุนประสานงานกับผู้บริหารในระดับจังหวัด

กลุ่มผู้มีอิทธิพลมีบางส่วนที่เป็นกลุ่มข้าราชการ และกลุ่มบุคคลที่มีนักการเมืองหรือผู้ใกล้ชิดนักการเมืองอยู่เบื้องหลัง วิธีการของกลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้มีลักษณะการเข้ายึดคิวยกยนต์ตู้ที่ใช้เป็นจุดจ่อรถส่งผู้โดยสารและมีการเรียกเก็บเงินจากผู้ขับรถยนต์ตู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นการกระทำผิดกฎหมาย โดยเป็นการเก็บตั้งแต่เริ่มเข้ามาประกอบการและเก็บเป็นรายเดือน หากผู้ประกอบการรายใดไม่ยินยอมจ่ายเงินให้ กลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ก็จะใช้การบังคับข่มขู่ หรือวิธีการอื่นใดเพื่อให้ผู้ประกอบการเหล่านั้นยินยอมหรือเลิกประกอบการ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นลักษณะของผู้มีอิทธิพลที่เรียกเก็บผลประโยชน์จากรถยนต์รับจ้าง ซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลประเภทหนึ่งในจำนวน 15 ประเภท ตามที่รัฐบาลประกาศให้เป็นผู้มีอิทธิพลตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

รูปแบบของการต่อสู้กับผู้มีอิทธิพล หรือการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเป็นรูปแบบการไม่ปฏิบัติตามที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกร้องผลประโยชน์ และรูปแบบของการร้องเรียนไปยังผู้มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งจะได้รับผลการปฏิบัติในระดับที่น้อย หรือกล่าวได้ว่าไม่ได้รับความสนใจจากเจ้าหน้าที่ หากเป็นการร้องเรียนไปยังหน่วยงานระดับล่าง แต่หากร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้รับการตอบสนองอย่างจริงจัง นอกจากนี้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ยังไม่ได้กระทำอย่างเป็นความลับ มิได้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่มีส่วนร่วมในการปราบปราม และการที่กลุ่มตัวอย่างใช้การร้องเรียนในรูปแบบต่าง ๆ จะถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐมองว่าเป็นการก้าวล่วงหรือก้าวท้าวในอำนาจหน้าที่ของรัฐ ก่อให้เกิดผลเสียกับผู้ให้ข้อมูลในด้าน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นสิ่งหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล และความมีอคติของเจ้าหน้าที่

สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลเรียกผลประโยชน์จากกิจกรรมที่ผู้สาธิตเกิดจากการไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือการเข้าถึงกลุ่มข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจและเกี่ยวข้องกับการประกอบการรถยนต์ผู้สาธิต ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่ จึงทำให้ขาดโอกาสหรือมีอิทธิพลต่อรอง

การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่มีความจริงจังเด็ดขาด ทั้งนี้ เนื่องจากมีการเรียกรับผลประโยชน์

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในทุกระดับ คือ การสนใจในปัญหาเนื่องจากได้รับผลกระทบโดยตรงจากผู้มีอิทธิพล ทำให้เกิดความเดือดร้อนจึงมุ่งหาข้อมูลวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหา เมื่อมีข้อมูลจึงได้ส่งข้อมูลดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่และติดตามผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

นโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลเป็นนโยบายระดับชาติที่มีความชัดเจน โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ด้วย ทหพยากรณ์ที่ใช้ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากกิจกรรม คือ ทหพยากรณ์บุคคล อันได้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายปกครองและฝ่ายตำรวจ ซึ่งในกรณีนี้กลุ่มผู้รับผิดชอบยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ในการคุ้มครองผู้ที่ประกอบอาชีพสุจริตให้ทำมาหากินตามปกติ โดยเปิดช่องทางที่ยังเอาผิดกับผู้มีอิทธิพลไม่ได้ ทำให้เกิดการเบียดเบียนผู้ที่ประกอบอาชีพอย่างถูกต้องตามกฎหมายให้ได้รับความเดือดร้อน การใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีความรู้ จึงใช้ข้อมูลข่าวสารและติดต่อร้องเรียนและติดตามการดำเนินการอยู่อย่างใกล้ชิด จึงสามารถต่อสู้กับกลุ่มอิทธิพลได้ แม้จะยังไม่ได้รับชัยชนะก็ตาม ด้านประชาชนและลักษณะชุมชน การให้บริการรถผู้สาธิตถือเป็นบริการที่เป็นความต้องการของประชาชน ตราบใดที่มีรถผู้วิ่งรับส่งไปยังจุดที่ประชาชนต้องการอย่างเพียงพอ ประชาชนและชุมชนย่อมมีความพอใจโดยไม่ต้องคำนึงว่า ในบริการเหล่านี้จะการต่อสู้กันระหว่างความถูกต้องและอิทธิพลหรือไม่ ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ไม่มีส่วนสนับสนุนให้การขัดขวางอิทธิพลปรากฏขึ้น

2. สรุปผลจากผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา เกี่ยวกับผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในครั้งนี้ เป็นผู้มีพฤติกรรมเข้าข่ายการเป็นผู้มีอิทธิพลซึ่งจะได้รับผลกระทบในลักษณะที่เป็นโทษจากนโยบายและส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากนโยบายดังกล่าว โดยที่

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงภาพของผู้มีอิทธิพลในประเภทต่าง ๆ ที่สำคัญระดับต้น ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้

2.1 ผู้ได้รับผลกระทบประเภทคิวดิจกรยานยนต์รับจ้าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาถึงผลกระทบที่ได้รับจากนโยบายในครั้งนี้ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคิวดิจกรยานยนต์รับจ้าง อันได้แก่ เจ้าของคิวดิจกรยานยนต์รับจ้าง เจ้าของเสื้อคิวดิจกรยานยนต์รับจ้าง และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้

จากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นองค์ประกอบของโครงสร้างภายในคิวดิจกรยานยนต์รับจ้าง ผู้วิจัย พบว่า โครงสร้างภายในคิวดิจกรยานยนต์จะประกอบ

ด้วยกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม คือ เจ้าของคิวดิจกรยานยนต์รับจ้างหรือผู้ควบคุมคิวดิจกรยานยนต์รับจ้าง เจ้าของเสื้อคิวดิจกรยานยนต์รับจ้างและผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งแต่ละส่วนในโครงสร้างนี้จะมีหน้าที่ที่แตกต่างกัน

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมาได้ ทำให้ทราบความสัมพันธ์ภายในคิวดิจกรยานยนต์รับจ้างก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล คือ คิวดิจกรยานยนต์รับจ้างจะถูกก่อตั้งโดยกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งในชุมชน หรือในบางแห่งการก่อตั้งคิวดิจกรยานยนต์รับจ้างจะกระทำโดยกลุ่มผู้มีอิทธิพลซึ่งเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น หรือบางทีมีนักการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นผู้ให้การสนับสนุนในการก่อตั้ง โดยมีการเก็บผลประโยชน์จากคิวดิจกรยานยนต์ดังกล่าวในลักษณะของการเก็บค่าเช่าเสื้อ เป็นรายเดือนประมาณเดือนละ 1,000-3,000 บาท เป็นการเก็บผลประโยชน์ที่ยินยอมด้วยกันทั้งสองฝ่าย แต่ก็มีบางส่วนที่มีการใช้นักเลงหรือลูกน้องของผู้มีอิทธิพลเข้าควบคุมและใช้กำลังข่มขู่บังคับ หรือการขายเสื้อคิวดิจกรยานยนต์ตัวละ 60,000 บาท ซึ่งผู้ซื้อก็จะนำไปให้ผู้อื่นเช่าอีกทีหนึ่ง หรือแม้กระทั่งการเก็บค่าสวัสดิการต่าง ๆ จากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างหรือจากเจ้าของเสื้อ หรืออาจจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่าความสัมพันธ์ภายในคิวดิจกรยานยนต์รับจ้างเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ร่วมกัน แต่ก็มีบางส่วนที่ใช้การบังคับข่มขู่เพื่อให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างยินยอมจ่ายค่าเช่าหรือค่าสวัสดิการอื่น ๆ

ปัญหาภายในคิวดิจกรยานยนต์ ที่เกิดขึ้นก่อนจะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า เมื่อคิวดิจกรยานยนต์ต่าง ๆ มีรายได้หรือผลประโยชน์มาก ปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ก็คือ เกิดมีกลุ่มบุคคลที่ต้องการผลประโยชน์ดังกล่าวใช้ความพยายามทุกรูปแบบ ในการเข้าครอบครองคิวดิจกรยานยนต์เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์นั้น เช่น

การข่มขู่ การใช้กำลังประทุษร้ายในรูปแบบต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่กลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นกลุ่มที่มีข้าราชการหรือนักการเมืองท้องถิ่นอยู่เบื้องหลัง

หลังจากมีนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับคิวงจักรยานยนต์รับจ้าง กล่าวคือ ยังคงมีการเก็บค่าเช่าเสื้ออยู่ ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าของวินได้ไปแจ้งจดทะเบียนเป็นเจ้าของเสื้อ แต่ค่าเช่าเสื้อลดลงเหลือเดือนละ 300 บาท เมื่อค่าเช่าเสื้อมีราคาถูกลง ทำให้มีผู้อื่นเข้ามาขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างเพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อรายได้ลดน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาการแย่งผู้โดยสารภายในคิวงและจากคิวงจักรยานยนต์อื่น จนนำไปสู่การทะเลาะวิวาทกันภายในคิวงตนเองหรือระหว่างคิวงจักรยานยนต์อื่น ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มีผู้ใดกำหนดกฎกติกาการอยู่ร่วมกัน สวัสดิการต่าง ๆ ที่เคยได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าของคิวงเดิม เช่น ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เมื่อเกิดอุบัติเหตุที่เมื่อก่อนผู้ขับขี่ไม่ต้องจ่ายเนื่องจากคนคุมคิวงหรือเจ้าของคิวงเป็นผู้ดำเนินการเอง หลังจากมีนโยบายนี้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด สำหรับในแง่มุมมองของเจ้าของเสื้อคิวง ซึ่งซื้อเสื้อคิวงต่อจากเจ้าของคิวงในราคาที่สูงถึงตัวละ 60,000 บาท พบว่า บางรายเกรงกลัวต่อนโยบายดังกล่าวและไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไร จึงถูกคนเช่าเสื้อของตนเองไปแจ้งจดทะเบียนเป็นเจ้าของเสื้อ ทำให้ผู้ที่ซื้อเสื้อคิวงมาโดยบริสุทธิ์ใจเกิดความเสียหาย

การวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่านโยบายนี้เป็นนโยบายที่ดีแต่ไม่มีความมั่นใจในความสำเร็จของนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการเรียกรับผลประโยชน์จากคิวงจักรยานยนต์รับจ้าง ทั้งนี้ เนื่องจากเห็นว่าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐหยุดการดำเนินตามนโยบายอย่างจริงจัง ผู้มีอิทธิพลก็จะกลับมาอีก การจะทำให้ผู้มีอิทธิพลหมดไปได้จะต้องมีมาตรการลงโทษที่รุนแรงเด็ดขาด ในด้านการมีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ พบว่า ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างไม่มีส่วนร่วมกับนโยบายดังกล่าว การปฏิบัติที่ผ่านมาเป็นเพียงการปฏิบัติตามแนวทางของนโยบายเท่านั้น

นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาลส่งผลกระทบต่อในหลายแง่มุมที่พอจะสรุปได้ว่า นโยบายดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีในแง่มุมมองที่ทำให้ผู้ขับขี่ปลอดภัยจากผู้มีอิทธิพล การข่มขู่และการประทุษร้าย การเก็บผลประโยชน์ต่าง ๆ ภายในคิวงหมดไปหรือลดน้อยลง ในกรณีที่ผู้ขับขี่สามารถตกลงกับเจ้าของคิวงจักรยานยนต์ได้ ในแง่มุมมองที่ก่อให้เกิดผลเสีย คือ ทำให้รายได้ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ลดลง การดูแลสวัสดิการภายในคิวงหมดไป ผู้ที่เป็นเจ้าของเสื้อคิวงเดิม ที่ซื้อเสื้อมาจากเจ้าของคิวงมาโดยสุจริตต้องเสียเงินไปโดยที่ตนเองมิได้กระทำผิดกฎหมายใด ๆ

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับการสนใจปัญหาที่เกิดขึ้นและติดตามข้อมูลผู้มีอิทธิพล ทั้งนี้ เพราะมีผลกระทบกับตนเองในการประกอบอาชีพ แต่ความสนใจนี้ก็ไม่ได้แสดงออกในการมีส่วนร่วมในการปราบปรามระดับอื่น ๆ ทั้งนี้ เกิดจากสาเหตุของความเกรงกลัวอิทธิพลและความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง พบว่า นโยบายมีความชัดเจน สอดคล้องกับปัญหา แต่ก็มีบางส่วนที่ก่อให้เกิดความสับสนกับประชาชนและผู้ปฏิบัติ จนส่งผลกระทบในทางด้านลบกับประชาชนที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องโดยสุจริต ทรัพยากรที่ใช้ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเรียกเก็บผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครอง ซึ่งในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีหน้าที่เพียงการดำเนินการจดทะเบียนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบของวินรถจักรยานยนต์ ซึ่งในการปราบปรามยังไม่เห็นชัดเจน ทั้งนี้ อาจเกิดจากการที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ยุติบทาบทามของตนหรือมีการตกลงกันได้ระหว่างผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างกับเจ้าของวินหรือเจ้าของเสื่อวิน จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาอื่น ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความจำเป็นต้องเข้าดำเนินการ การใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ เนื่องจากกลุ่มเจ้าของวิน เจ้าของเสื่อวิน และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างเป็นผู้ที่มีการศึกษาไม่สูงมากนัก กระบวนการใช้ข้อมูลและการติดต่อต่าง ๆ จึงไม่เกิดขึ้นมาก การกระทำที่เกิดขึ้นเป็นการปฏิบัติตามนโยบายเพียงอย่างเดียว ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชน การให้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้างถือเป็นบริการที่เป็นความต้องการของประชาชน トラบใดที่มีรถวิ่งรับส่งไปยังจุดที่ประชาชนต้องการอย่างเพียงพอ ประชาชนและชุมชนย่อมมีความพอใจโดยไม่ต้องคำนึงว่า ในบริการเหล่านี้จะมีการต่อสู้กันระหว่างความถูกต้องและอิทธิพลหรือไม่ ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชนจึงเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ไม่มีส่วนสนับสนุนให้การขัดขวางอิทธิพลปรากฏขึ้น

2.2 ผู้ได้รับผลกระทบประเภทยาเสพติดให้โทษ

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงจรยาเสพติดให้โทษ มีประสบการณ์ทั้งเป็นผู้เสพ ผู้จำหน่าย และเป็นสายลับให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การเข้าสู่วงจรของยาเสพติดเกิดจากที่ขาดการศึกษา สภาพแวดล้อมในชุมชนที่พักอาศัยอยู่

กระบวนการเข้าสู่วงจรเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดของนางนง เริ่มต้นจากการเป็นผู้เสพ เมื่อเสพยาเสพติดเป็นเวลานานทำให้มีความต้องการเสพยาเพิ่มขึ้น แต่ไม่มีเงินพอที่จะซื้อได้ จึงได้หันไปเป็นผู้ค้า เพื่อหารายได้มาซื้อยาเสพติดหรือจากการได้รับส่วนเกินที่รวบรวมเงินจาก

เพื่อนไปซื้อยาเสพติด เมื่อทำในลักษณะนี้เป็นระยะเวลาานาน จนในที่สุดก็กลายเป็นคนขายรายย่อย โดยจะนำยาเสพติดไปขายในชุมชนของตนเอง แล้วจึงเปลี่ยนไปเป็นคนขายรายใหญ่นอกจากการเป็นเพียงผู้เสพแล้วพัฒนาเป็นผู้จำหน่ายรายย่อยตามวิถีปกติแล้ว ยังมีวิธีการอื่นที่จะเข้าสู่วงการเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดอีก โดยบางคนเป็นผู้เสพถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จึงพบผู้ติดยาเสพติดคนอื่น เมื่อพ้นโทษและกลับมาเสพยาเสพติดอีกจึงได้ร่วมกันหาเงินโดยการเป็นผู้จำหน่าย

ก่อนที่จะมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับที่รุนแรง ผู้เสพยาสามารถหาซื้อยาเสพติดได้เกือบทุกแห่ง โดยเฉพาะในแหล่งสลัม ซึ่งเป็นจุดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมได้ยาก เป็นชุมชนที่มีการจำหน่ายยาเสพติดเกือบทุกหลังคาเรือนและช่วยเหลือกันเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าจับกุม การจำหน่ายยาเสพติดจะมีผู้จำหน่ายรายใหญ่นำยาเสพติดมาให้กับผู้จำหน่ายรายย่อยในชุมชน โดยการติดต่อกันทางโทรศัพท์ ผู้จำหน่ายรายใหญ่จะไม่เข้าไปใกล้ตัวยาเสพติด การส่งยาเสพติดจะให้ลูกน้องเป็นดำเนินการ ฉะนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมจะสามารถจับได้เฉพาะลูกน้องเท่านั้น ผู้ที่เข้ามาซื้อยาเสพติดมีทุกสาขาอาชีพตั้งแต่เด็กนักเรียนขึ้นไป การซื้อขายบางครั้งไม่มีเงินก็ใช้ทรัพย์สินมีค่าอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น เข้ามาแลกเปลี่ยนเป็นยาเสพติด หลังจากมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ทำให้สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดสมุทรปราการเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้ผู้จำหน่ายหลายรายยุติพฤติกรรมและบางรายหลบหนีออกไปจากพื้นที่แต่ก็ยังมีความเสี่ยงที่ยังจำหน่ายอยู่ แต่ก็ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ไม่ดีด้วย กล่าวคือ เด็กหรือผู้ที่อยู่ในวงจรยาเสพติด เช่น เด็กเดินขงหรือคนส่งยาเสพติด ไม่มีรายได้ จึงหันไปประกอบอาชญากรรมอื่น ๆ เพื่อหารายได้ให้กับตนเอง

ความจริงจังในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ก่อนจะมีนโยบายนี้ ไม่ค่อยจริงจัง แต่หลังจากมีนโยบายนี้การปราบปรามของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความเข้มข้น

การเข้ามีส่วนร่วมกับการมีนโยบายนี้กระทำในลักษณะของสายลับ ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะของการให้ข้อมูลข่าวสารและการร่วมปฏิบัติ สาเหตุที่เป็นสายลับให้กับเจ้าหน้าที่ เนื่องจากถูกจับกุมแล้วได้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ จนสามารถจับกุมผู้จำหน่ายยาเสพติดรายใหญ่ได้

จากข้อมูลทั้งหมดสรุปได้ว่า วงจรหรือขบวนการยาเสพติดเริ่มต้นมาจากการเป็นผู้เสพ และสาเหตุของการเป็นผู้เสพ เริ่มต้นมาจากสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่เป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดหรือครอบครัวอยู่ในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมเป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติด ตนเอง

จึงเข้าสู่วงจรของผู้เสพ หลังจากนั้นจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวงจรแล้วพัฒนาไปสู่การเป็นผู้จำหน่ายรายย่อยและผู้จำหน่ายรายใหญ่ในที่สุด แต่ผู้จำหน่ายรายใหญ่จะอยู่เบื้องหลังการจำหน่ายยาเสพติดทั้งหมดและมักจะไม่มีผู้ใดพบเห็น

ระดับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติดของประชาชน จึงอยู่ในระดับการหาข้อมูล การให้ข้อมูล และอาจจะอยู่ถึงระดับการร่วมวางแผนการปฏิบัติด้วย

2.3 ผู้ได้รับผลกระทบจากโต๊ะพนันบอล

จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกาพนันทายผลฟุตบอลมี 3 ส่วน คือ โต๊ะรับพนันบอล คนเดินโพยและผู้เล่น โต๊ะรับแทงบอลในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่จะเป็นการรับแทงบอลเดี่ยว (การพนันขั้นต่อครั้งละคู่) มีเพียงส่วนน้อยที่จะเปิดรับแทงบอลชุด (การพนันขั้นต่อครั้งละหลาย ๆ คู่ ที่มีการแข่งขันในวันนั้น ๆ ซึ่งมีวิธีการเล่นที่แตกต่างจากการพนันบอลเดี่ยว)

สถานการณ์การลักลอบเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล และหลังจากการดำเนินนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือไม่ได้ลดลงแต่กลับมีจำนวน

เพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการเล่นพนันบอลชุด แม้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะปราบปรามอย่างจริงจัง การถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลทางสถานีโทรทัศน์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการเล่นการพนัน ผู้ที่ลักลอบเล่นพนันในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่เป็นพนักงานโรงงานและมีอาชีพอื่นบ้าง แม้กระทั่งนักเรียน นักศึกษา กลุ่มผู้เล่นพนันสามารถแยกออกไป 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เล่นพนันในจำนวนเงินมาก ซึ่งจะเล่นพนันกันทางอินเทอร์เน็ต กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มคนทั่วไป และกลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่เล่นกันสนุก ๆ ระหว่างเพื่อน

การปราบปรามของเจ้าหน้าที่มิได้กระทำอย่างจริงจัง ในบางครั้งเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปราบปรามก็เป็นผู้เล่นเสียเองหรือเข้าไปมีส่วนรู้เห็นกับโต๊ะรับพนันบอล

การมีส่วนร่วมกับนโยบายเกิดขึ้นในบางครั้ง แต่ก็เกินไปในลักษณะที่มีผลประโยชน์แอบแฝง โดยเป็นลักษณะของการให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่เพื่อจับกุมโต๊ะพนันอื่น แต่ก็อยู่ในระดับที่น้อย

สรุปได้ว่า สถานการณ์การลักลอบเล่นการพนันทายผลฟุตบอลในจังหวัดสมุทรปราการ ยังคงมีอยู่ในระดับเดิมทั้งก่อนและหลังการประกาศนโยบายการปราบปราม

ผู้มีอิทธิพล ผู้ลักลอบเล่นพนันส่วนใหญ่เป็นพนักงานโรงงาน การปราบปรามต่าง ๆ มีอย่างต่อเนื่อง แต่มีเหตุผลอื่นที่ส่งผลให้การลักลอบเล่นพนันชนิดนี้ยังคงอยู่ เช่น การถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอล เป็นต้น สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นรายได้ที่ดีพอสมควร ทำให้สามารถที่จะดำรงชีพอยู่ได้

3. สรุปผลการศึกษาจากประชาชนที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เป็นผู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดสมุทรปราการมาตั้งแต่กำเนิด จนถึงผู้มีภูมิลำเนาจากที่อื่น แต่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการมาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่สมัครใจเข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน มาจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ในระดับรากหญ้าของสังคมในจังหวัดสมุทรปราการ

สาเหตุที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้น มีสาเหตุมาจากความต้องการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยเข้าใจว่าการเข้าเป็นอาสาสมัครเป็นวิธีการหนึ่งที่จะมีส่วนร่วมได้

ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีความเข้าใจเพียงผิวเผินเท่านั้นถึงแม้ว่าบางคนจะเป็นถึงผู้นำชุมชน โดยเฉพาะประเภทของ

ผู้มีอิทธิพลที่กลุ่มตัวอย่างยังไม่สามารถตอบคำถามของผู้วิจัยได้อย่างครบถ้วน หรือแม้แต่ความหมายของผู้มีอิทธิพลในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจ แต่เพียงว่าผู้มีอิทธิพล เป็นเพียงกลุ่มผู้ที่ก่อความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั่วไปเท่านั้น

ประเภทของผู้มีอิทธิพลที่เคยพบหรือรับทราบ ได้แก่ ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากคิวยกยนต์รถจักรยานยนต์โดยผิดกฎหมาย สำหรับประเภทผู้มีอิทธิพลอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างยังไม่เคยประสบ เพียงแต่ได้รับข้อมูลมาจากบุคคลอื่น ทั้งจากสื่อสารมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ และจากคำบอกกล่าวของประชาชนทั่วไป

การมีส่วนร่วมเป็นไปในรูปแบบของ การให้ข้อมูลข่าวสารกับเจ้าหน้าที่ในการปราบปราม ทั้งในรูปของการส่งเป็นหนังสือหรือบัตรสนเท่ห์และแจ้งข้อมูลด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในลักษณะการให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การมีส่วนร่วมในลักษณะของการหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างจะมีส่วนร่วมในระดับที่สูงทุกคน แต่กลุ่มผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างเพียงแต่ให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังพบว่า หากมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจาก

ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ กลุ่มตัวอย่างพร้อมที่จะแจ้งข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการปราบปรามต่อไป

โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นนโยบายที่ดีประชาชนทั่วไปเห็นด้วย แต่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

ท่าทีหรือทัศนคติต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า ยังไม่มีความจริงจังและเด็ดขาดในการปราบปราม โดยเฉพาะกับผู้มีอิทธิพลที่เป็นตัวการจริง ๆ ยกเว้นการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติดที่เห็นว่ามี การดำเนินการอย่างจริงจัง

ความมั่นใจในความสำเร็จในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลพบว่ายังไม่มีความมั่นใจ มีเพียงที่เกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างมั่นใจว่าจะหมดไป แต่เจ้าหน้าที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

เกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการว่า เกิดจากนักการเมือง ท้องถิ่นที่มีนักการเมืองระดับชาติสนับสนุนอยู่ โดยที่มีข้าราชการร่วมมืออยู่ด้วย

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน เกิดขึ้นเกือบทุกระดับของการมีส่วนร่วม ยกเว้นระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะในระดับการสนใจในปัญหา ยาเสพติดและบ่อนการพนันห่วยไต้หวัน มีระดับความสนใจมากกว่าผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น

ปัจจัยด้านนโยบาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังเข้าใจนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล เพียงผิวเผินโดยเฉพาะประเภทของผู้มีอิทธิพลที่กลุ่มตัวอย่างยังมีความรู้และเข้าใจไม่ครบถ้วน หรือแม้แต่ความหมายของคำว่าผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจแต่เพียงว่าเป็นกลุ่มผู้ที่ก่อความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั่วไปเท่านั้น ถึงแม้ว่านโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลจะมีความชัดเจนและสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ปัจจัยทรัพยากรนี้ไม่ได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัคร ทั้งนี้เนื่องจากอาสาสมัครที่เข้ามามีส่วนร่วมเกิดจากความสมัครใจ โดยมีจุดประสงค์ต้องการให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชนของตนเองเท่านั้น กลุ่มอาสาสมัครได้มีกระบวนการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการปราบปราม ฉะนั้น จะเห็นว่าปัจจัยนี้มีส่วนส่งเสริมให้กลุ่มอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปราม ด้านประชาชนและชุมชนพบว่าปัจจัยเหล่านี้มีส่วนในการส่งเสริมให้กลุ่มอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากอาสาสมัครเหล่านี้เป็นประชาชนทั่วไปไม่มีข้อมูลและไม่สามารถที่จะเข้าถึงเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบได้ สะท้อนความประสงค์ของ

ประชาชนส่วนใหญ่จึงได้กระทำผ่านกลุ่มอาสาสมัคร นอกจากนี้กลุ่มอาสาสมัครก็จัดได้ว่าเป็นประชาชนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามามีส่วนร่วม

4. สรุปผลการศึกษาจากภาคราชการ

กลุ่มตัวอย่างจากภาคราชการ เป็นกลุ่มข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และปัจจุบันยังรับราชการในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นสองระดับคือ ระดับผู้บริหาร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ และระดับผู้ปฏิบัติการตามนโยบาย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร และรองผู้กำกับการป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรสังกัดในตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ

ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการเกิดจากกลุ่มบุคคลสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นผู้ใช้อำนาจในทางกฎหมายและกลุ่มที่มีเงินทุน ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

นอกจากนี้ ประเภทของผู้มีอิทธิพลแบ่งออกเป็นสองระดับ กล่าวคือ

ผู้มีอิทธิพลที่อยู่สามารถปฏิบัติการได้โดยผู้ปฏิบัติในระดับล่าง คือ เป็นผู้มีอิทธิพลรายย่อย ที่ไม่ใช่มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่ซับซ้อน ผู้มีอิทธิพลในระดับนี้ ในอดีตการแก้ไขปัญหาจะกระทำโดยการเข้าปราบปรามตามฐานความผิดที่บุคคลเหล่านั้นกระทำผิด เนื่องจากผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ยังไม่มีอำนาจมากพอที่จะกดดันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้มีอิทธิพลอีกระดับหนึ่ง คือ ผู้มีอิทธิพลที่ไม่สามารถปฏิบัติการได้โดยเจ้าหน้าที่ระดับล่าง คือ เป็นผู้มีอิทธิพลที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่มีความซับซ้อน การแก้ไขปัญหาในอดีตกระทำได้เพียงแต่การรายงานให้หน่วยเหนือทราบถึงการกระทำผิดของคนกลุ่มนี้ ทั้งนี้ สาเหตุที่ผู้ปฏิบัติระดับล่างไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากผู้มีอิทธิพลเหล่านั้นมีความสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการหรือในระดับสถานีตำรวจ ทำให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นไม่กล้าที่จะดำเนินการปราบปราม นอกจากนี้เหตุที่ไม่สามารถดำเนินการได้ก็เนื่องจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติรู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดด้วย

ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการที่มีจำนวนมาก ได้แก่ มีอิทธิพลหวายใต้ดิน ผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากคิวยกยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้มีอิทธิพลจากบ่อนการพนัน ผู้มีอิทธิพลจากการฮั้วประมูล และผู้มีอิทธิพลติดตามทวงหนี้ โดยหลังจากที่มีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาลแล้วปรากฏว่าผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ได้ยุติบทบาทของตนเอง

ความมั่นใจในความสำเร็จในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ พบว่า การยุติบพิทาของกลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้มิได้เป็นการยุติบพิทาอย่างแท้จริง เมื่อมีโอกาสหรือเมื่อรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ในการปราบปรามหย่อนยาน ขาดความต่อเนื่อง หรือลดความเข้มงวดในการปราบปราม กลุ่มบุคคลเหล่านี้จะแสดงบพิทาของตนเองอีกครั้ง การที่มีนักการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติให้การสนับสนุนผู้มีอิทธิพล ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าที่จะดำเนินการปราบปราม เนื่องจากเกรงว่าตนเองจะไม่เกิดความมั่นคงในการรับราชการ แต่ในปัจจุบันถือว่าประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง

ความชัดเจนและความสอดคล้องของนโยบายนี้ เห็นว่า นโยบายนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมในปัจจุบัน แต่มีบางส่วนที่จะต้องปรับปรุง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการบริหาร การวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลต้องมีมาตรฐานและความถูกต้องมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติระดับล่าง

การประสานงานและความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน ที่มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกิดขึ้น พบว่า ในบางครั้งก็เกิดความขัดแย้งกันบ้างด้วยสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องของการระบุดตัวผู้มีอิทธิพลที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน เรื่องของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งแต่ละหน่วยงานได้รับการจัดสรรที่ไม่เท่าเทียมกัน หน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติอย่างแท้จริงกลับได้รับงบประมาณน้อย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนโยบาย ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งประชาชนทั่วไปและกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย พบว่า หลังจากมีการดำเนินนโยบายนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นทันทีคือ งบประมาณที่ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งเดิมได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่แต่บางส่วนก็ได้รับจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เมื่อสิ่งเหล่านี้หมดไปรัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกระทำโดยการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งอาจจะเข้าไปเกี่ยวพันกับผู้มีอิทธิพลอีกเช่นเดิม นอกจากงบประมาณในการบริหารงานแล้ว ด้านขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและการเลี้ยงดูครอบครัว ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะให้งบประมาณต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน แต่ก็ไม่เพียงพอ แนวทางการแก้ไขปัญหาต้องเพิ่มค่าตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติให้มากขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมปัจจุบัน และให้สามารถดำรงชีพอยู่อย่างสมศักดิ์ศรีและเหมาะสมกับปริมาณงานที่ปฏิบัติอยู่

ประชาชนมีส่วนร่วมกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลอยู่ในระดับที่น้อย ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มีความมั่นใจในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และการรักษาความลับ และเกรงว่าตนเองจะไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลจะกระทำในรูปแบบของการให้ข้อมูลผ่านบัตรสนเท่ห์ ส่วนผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากผู้มีอิทธิพล อีกส่วนหนึ่งที่เข้ามามีส่วนร่วมคือกลุ่มอาสาสมัครที่มีจิตสำนึก แต่ก็มีส่วนน้อย

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น การดำเนินการต่าง ๆ จะต้องกระทำอย่างเป็นความลับและในลักษณะของการระชาคม การส่งเสริมจิตสำนึกของประชาชนให้รู้ถึงพิษภัยของผู้มีอิทธิพล การเปลี่ยนแปลงการบังคับใช้กฎหมาย ให้ประชาชนสามารถฟ้องร้องคดีอาญาได้ทั้งที่เป็นความผิดต่อรัฐและความผิดต่อส่วนตัว (เดิมความผิดต่อรัฐจะดำเนินการได้โดยผ่านทางพนักงานสอบสวนของรัฐ) การมีระบบคุ้มครองความปลอดภัยให้กับผู้มีส่วนร่วมให้มากขึ้น

ข้อมูลจากท้องถิ่นและผู้นำชุมชน ยังมีอยู่น้อย ทั้งนี้ เนื่องจากไม่อยากเข้ามาเกี่ยวข้องหรือยังไม่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1. ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล ในระดับการให้ความสนใจในปัญหา ส่วนผู้ที่มีผลได้ผลกระทบจากนโยบายจะมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น ร่วมวางแผนร่วมให้ข้อมูล ร่วมติดตามผล
2. ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมคือ ระดับการศึกษาและระดับการได้รับผลกระทบจากนโยบายเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล
3. ปัจจัยที่ส่งผลให้นโยบายประสบผลสำเร็จคือ ความจริงจังและต่อเนื่องในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและท่าทีหรือความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อผู้ปฏิบัติ ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล : ศึกษาเฉพาะพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านประชาชน ปัจจัยด้านทรัพยากร

ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ และปัจจัยด้านลักษณะชุมชน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยด้านนโยบาย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล เป็นนโยบายที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน ที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อการดำรงชีพของประชาชนในทุกระดับ อันนำมาซึ่งความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นนโยบายที่มีความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดความหมายของผู้มีอิทธิพลและประเภทของผู้มีอิทธิพลการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ถึงนโยบาย ตลอดจนการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ร่วมปฏิบัติในการปราบปรามอย่างเป็นรูปธรรม แต่นโยบายนี้ก็ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่มีความต้องการประกอบอาชีพอย่างสุจริต ดังเช่นข้อมูลจากการวิจัย ที่พบว่า เจ้าของเล็ควรรถจักรยานยนต์บางรายซื้อเล็ควรรถมาจากเจ้าของเล็ควรรถด้วยความสุจริต แต่ถูกผู้ซบชี้ยึดเล็ควรรถไปขึ้นทะเบียนเป็นของตนเอง แสดงให้เห็นว่านโยบายนี้ก็ยังมีบางส่วนที่มีความขัดแย้งกับสภาพความเป็นจริง และการไม่เข้าใจในนโยบายอย่างชัดเจนของข้าราชการผู้ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสันต์ โยธคล, พ.ต.ท. (2539) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบายส่วนหนึ่ง คือ ปัจจัยด้านนโยบาย ที่จะต้องมีความสอดคล้องต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นอกจากความสอดคล้องของปัญหาแล้ว ความชัดเจนของนโยบาย ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้นโยบายเกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย มีความเป็นรูปธรรม มีความเฉพาะเจาะจง และมีความมั่นคงแน่นอน การมีนโยบายที่มีความคลุมเครือขาดความชัดเจน เนื่องจากปัจจัยบางประการ คือ ความซ้ำซ้อนของนโยบาย ความไม่แน่นอนของนโยบาย และความขัดแย้งระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่ปราศจากความเข้าใจและความชัดเจน ผลที่ติดตามมา ก็คือ หน่วยงานหรือข้าราชการระดับปฏิบัติก็ไม่อาจเข้าใจนโยบายได้อย่างถูกต้อง ปฏิบัติภารกิจใดก็กระทำอย่างเหวี่ยงแห สุดท้าย คือ เป้าหมายที่กำหนดไว้ก็มิอาจบรรลุเป้าหมายได้

การที่นโยบายนี้มีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและมีความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมาย ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในระดับการสนใจปัญหาผู้มีอิทธิพลที่เกิดขึ้นในประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดกับยาเสพติดให้โทษและการพนันหายได้ดิน อันเนื่องมาจากปัญหาเหล่านี้กระทบต่อการดำรงชีพของประชาชน

5.2.2 ปัจจัยด้านทรัพยากร

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ทรัพยากรที่ใช้ในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ข้าราชการตำรวจ ฝ่ายปกครองและประชาชน ทรัพยากรด้านงบประมาณ จากการศึกษา พบว่า ทรัพยากรด้านงบประมาณมีความไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะงบประมาณที่ใช้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในระดับล่าง ทั้งนี้ เนื่องจากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติระดับล่างในด้านการสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงานมาตั้งแต่ในอดีตเป็นเวลานาน ทำให้เกิดความเกรงใจในการปราบปราม สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมไทยที่ว่า ต้องตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณหรือ อันเนื่องมาจากระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกในสังคมไทย นอกจากนี้การที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อทดแทนส่วนที่ขาดหายไปก็ยังไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน

ด้านทรัพยากรบุคคล ซึ่งได้แก่ข้าราชการตำรวจ ฝ่ายปกครองและประชาชน พบว่า ผู้ที่ดำเนินการในการปราบปรามอย่างจริงจังได้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนฝ่ายปกครองและประชาชน เป็นเพียงผู้รวบรวมข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการต่อไป ดังที่กล่าวมาแล้วว่า จากสภาพความเป็นจริงในสังคมไทยมีระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกมาเป็นเวลานาน ทำให้ผู้มีหน้าที่ปราบปรามเกิดความเกรงใจ นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยพบว่า ข้าราชการเหล่านี้เกิดความไม่มั่นคงในการรับราชการ เนื่องจากการทำงานที่เมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติให้การสนับสนุนผู้มีอิทธิพลหรือกลุ่มผู้มีอิทธิพล ข้าราชการที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายจึงเกิดความเกรงกลัวว่าตนเองจะถูกโยกย้ายจึงไม่กล้าที่จะดำเนินการ การที่ข้าราชการตำรวจมีภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก แต่มีบุคลากรในการปฏิบัติไม่เพียงพอและได้รับงบประมาณสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบซึ่งแตกต่างจากข้าราชการอื่น การขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่ลดความสำคัญของนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล และให้ความสำคัญกับนโยบายด้านอื่นทำให้ข้าราชการระดับล่างหรือระดับปฏิบัติขาดความจริงจัง ต่อเนื่อง โดยหันไปเน้นการปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐบาลหรือหน่วยเหนือให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คมสันต์ โยคกุล, พ.ต.ท. (2539) ที่พบว่า ความล้มเหลวของนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในกรุงเทพมหานครเกิดจากปัจจัย 3 ประการ คือ 1. การได้รับความร่วมมือจากการปฏิบัติตามนโยบาย 2. อิทธิพลทางการเมืองเข้าไปมีบทบาทต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งในการปฏิบัติตามนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล 3. ความขาดแคลนเครื่องมือการบริหาร โดยเฉพาะด้านกำลังพล งบประมาณ และเครื่องมืออุปกรณ์ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิชาการต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ

ความสำเร็จของการปฏิบัติตามนโยบายค้น พบว่า ปัจจัยด้านข้าราชการระดับล่างหรือข้าราชการระดับปฏิบัติ มักจะประสบกับปัญหาสภาพแวดล้อมที่กลายเป็นเงื่อนไขการปฏิบัติงาน คือ

1. ทรัพยากรไม่สอดคล้องหรือไม่เหมาะสมกับภาระที่รับผิดชอบ ต้องเผชิญกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่อบริการของรัฐที่มีมากขึ้นเรื่อย ๆ
2. เป้าหมายของหน่วยงานที่สังกัดนั้น อาจจะมีหลายอย่าง หรือบางครั้งก็ไม่มี ความชัดเจนก็จะก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน
3. การปฏิบัติงานในบางครั้งถึงแม้บรรลุวัตถุประสงค์แต่ก็ยากที่จะวัดออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนเชิงประจักษ์ได้
4. ความร่วมมือของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นได้ยาก

จากเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้ประชาชนเกิดความไม่มั่นใจในการจะเข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มั่นใจในตัวผู้ปฏิบัติจนนำไปสู่ความเกรงกลัวว่าตนเองจะเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีเพียงประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลหรือกลุ่มผู้มีอิทธิพลเท่านั้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วม แต่ก็ก็เป็นเพียงการมีส่วนร่วมในระดับของการให้ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบของบัตรสนเท่ห์ แม้กระทั่งอาสาสมัครที่มีความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็ยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา ที่พบว่า บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งใดจะต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ประการ ประการหนึ่ง ก็คือ ปัจจัยภายในบุคคล คือ การตระหนักถึงปัญหาของผู้มีอิทธิพลและความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5.2.3 ปัจจัยด้านประชาชน

จากการศึกษา พบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลมีในระดับที่น้อย การมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดขึ้นในระดับการสนใจในปัญหาผู้มีอิทธิพลมากที่สุด โดยให้ความสนใจในปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและบ่อนการพนันห่วยไต่ดินมากตามลำดับ และระดับการศึกษาของประชาชนก็มีผลต่อการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าผู้มีการศึกษาน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากสาเหตุของความไม่มั่นใจในตัวผู้ปฏิบัติระดับล่างหรือข้าราชการระดับล่าง ทั้งในด้านการรักษาความลับในข้อมูล อันจะนำมาซึ่งความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน การที่ตนเองไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล หากผู้ใดที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลก็จะเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในระดับสูงขึ้นจากระดับการสนใจในปัญหา เป็นการมีส่วนร่วมระดับการหาข้อมูลของผู้มีอิทธิพลและการให้ข้อมูลผู้มีอิทธิพลกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

สำหรับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล จากการวิจัย พบว่า เนื่องจากคนเหล่านั้นมีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล ซึ่งถือว่ามีอยู่จำนวนน้อย และบุคคล

เหล่านี้แล้เห็นถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเอง กล่าวคือ มีความต้องการร่วมกันที่จะเห็นชุมชนของตนเองมีความปลอดภัย

จากผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยค้นพบ แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่เข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งใดจะต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ซึ่งจำแนกเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ ความตระหนักในปัญหาผู้มีอิทธิพลและความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดัน ได้แก่ ประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล และปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ ได้แก่ ประโยชน์จากการเข้ามีส่วนร่วม และจากการศึกษาที่ค้นพบว่า ปัจจัยด้านประชาชนมีผลต่อความสำเร็จของนโยบายต้องคำนึงถึงปัจจัย 3 ประการ คือ ความต้องการของประชาชน การสนับสนุนของผู้นำในพื้นที่หรือผู้นำท้องถิ่นและท่าทีของประชาชนต่อข้าราชการ

นอกจากความคาดหวังถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วม การมีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล การตระหนักในปัญหาผู้มีอิทธิพลและความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแล้ว จากการศึกษา พบว่า การที่ประชาชนพักอาศัย หรือมีภูมิลำเนาในพื้นที่มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานก็มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วม กล่าวคือ ประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมาตั้งแต่กำเนิด หรือพักอาศัยมานานมากกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Harold. Kaufman (1949) ที่พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดครอบครัว อาชีพ รายได้ และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.2.4 ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการใช้ข้อมูลและการติดต่อได้เกิดขึ้นทั้งในระดับการใช้ข้อมูลจากพื้นที่และข้อมูลจากระหว่างหน่วยงาน ดังจะเห็นได้จากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้เข้าไปหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลจากผู้นำชุมชนและประชาชน หลังจากนั้นจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา กำหนดตัวผู้มีอิทธิพลประเภทต่าง ๆ โดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามแนวทางของนโยบาย แต่จากการศึกษา พบว่า ข้อมูลที่ผู้ปฏิบัติตามนโยบายยังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในพื้นที่ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยอื่น ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับและข้าราชการ ผู้ปฏิบัติที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล หรือเป็นผู้มีอิทธิพลเสียเองและการที่ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ผู้ปฏิบัติต้องพึ่งพาอาศัยข้อมูลหรืองบประมาณจากผู้นำท้องถิ่น ๆ จึงทำให้ไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอหรือไม่ได้รับทราบปราม อันเนื่องจากการต้องพึ่งพาสังกันและกัน จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้มีอิทธิพลตัวจริงหรือหัวหน้ากลุ่มผู้มีอิทธิพลไม่ถูกปรามปราม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิบูลย์ กิตติอัมพานนท์ (2539) ที่พบว่า การปฏิบัติภารกิจของตำรวจต้องอาศัย

การประสานงานกับผู้นำท้องถิ่นในการช่วยเหลือให้ข้อมูลข่าวสาร อันเป็นประโยชน์ต่อภารกิจของตำรวจในด้านการสืบสวนปราบปราม ความสำเร็จหรือล้มเหลวของการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น มีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับผู้มิอิทธิพลในท้องถิ่น ซึ่งผลการต้องประสานงานและขอความช่วยเหลือจากกลุ่มผู้นำท้องถิ่นนี้เอง เป็นเหตุอันนำมาซึ่งระบบการพึ่งพาโดยใช้ช่องทางด้านอำนาจหน้าที่ของตำรวจ เป็นปัจจัยนำไปสู่การสร้างอิทธิพลหรือบารมีให้ผู้นำท้องถิ่น รูปแบบที่กลุ่มผู้นำท้องถิ่นมักแสดงออกทางอิทธิพลด้านการชักชวน ได้แก่ การคาดหวัง การให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

ระดับการศึกษาของประชาชน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยพบว่าผู้ได้รับผลกระทบจากผู้มิอิทธิพล ซึ่งมีระดับความรู้สูงได้ใช้ข้อมูลข่าวสารและกระบวนการติดต่อ และติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิดจนนำไปสู่ความสามารถในการต่อสู้กับผู้มิอิทธิพล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Harold. Kaufman (1949) ที่พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดครอบครัว อาชีพ รายได้ และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.2.5 ปัจจัยด้านลักษณะชุมชน

จากการศึกษาพบว่าประชาชนและชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมกับนโยบายการปราบปรามผู้มิอิทธิพลในทุกประเภท โดยเฉพาะผู้มิอิทธิพลที่มิได้ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ดังจะเห็นได้จาก ผู้มิอิทธิพลที่เกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์จากรถยนต์และรถจักรยานยนต์สาธารณะ ทั้งนี้ เนื่องจากทราบได้ที่รถยนต์ตู้หรือรถจักรยานยนต์รับจ้างยังสามารถรับส่งไปยังจุดหมายที่ประชาชนต้องการอย่างเพียงพอ ประชาชนหรือชุมชนย่อมมีความพอใจโดยไม่ต้องคำนึงว่า ในบริการเหล่านั้นมีการต่อสู้กันระหว่างความถูกต้องและผู้มิอิทธิพลหรือไม่ ชุมชนและประชาชนจึงไม่ได้ตระหนักถึงปัญหาของผู้มิอิทธิพล ฉะนั้น ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชนยังไม่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการขัดขวางอิทธิพล จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีระดับที่น้อย เนื่องจากผู้มีส่วนร่วมจะเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากผู้มิอิทธิพล ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยที่เห็นว่าเรื่องใดที่ไม่ได้รับความเดือดร้อนจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง

ฉะนั้น จากการศึกษาวิจัย จะพบว่า นอกจากปัจจัยด้านนโยบาย ทรัพยากร ประชาชน ข้อมูลและกระบวนการติดต่อลักษณะชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายการปราบปรามผู้มิอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ คือ ปัจจัยภายในบุคคล อันได้แก่การตระหนักถึงปัญหาผู้มีอิทธิพล ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดัน อันได้แก่ ประสพการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ อันได้แก่ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการมีส่วนร่วม ระดับการศึกษาและความยาวนานในการพักอาศัยอยู่ในพื้นที่

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ และข้อเสนอที่จะทำให้ นโยบายนี้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาจากปัจจัยข้าราชการระดับปฏิบัติ ซึ่งเป็นปัญหาต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ความไม่ไว้วางใจของประชาชนต่อการปราบปราม การรักษาความลับต่าง ๆ ฉะนั้น ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในตัวข้าราชการระดับปฏิบัติ โดยการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่จะต้องกระทำอย่างรวดเร็ว จริงจังและเด็ดขาด การรักษาความลับหรือการปกป้อง ผู้มีส่วนร่วมจะต้องมีกฎหมายหรือระเบียบวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ชัดเจน

2. เมื่อพิจารณาจากปัจจัยด้านทรัพยากร ควรมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้เพียงพอกับปริมาณงานที่จะต้องให้บริการกับประชาชน ในด้านงบประมาณจะต้องมีการสนับสนุน อย่างเป็นธรรมชาติตามปริมาณงานที่รับผิดชอบ ส่งเสริมให้ข้าราชการสามารถดำรงชีพของตนเองในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ

3. พิจารณาจากปัจจัยด้านประชาชนและชุมชน ควรมีการส่งเสริมปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงพิษภัยของผู้มีอิทธิพล เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญและความเสียหายที่เกิดขึ้น และลบล้างความคิดในระบบอุปถัมภ์อย่างไม่มีเหตุผล

4. ต้องจัดระบบการพึ่งพาผู้มีอิทธิพลในทุกด้าน โดยรัฐบาลต้องให้การสนับสนุน ผู้ปฏิบัติในทุก ๆ ด้าน โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบอื่นใด

5. ต้องส่งเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตยให้กับประชาชน มีจิตสำนึกในการเลือกบุคคลที่ดีมีคุณธรรมเข้ามาเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือนักการเมืองที่ดี โดยไม่เลือกผู้มีอิทธิพลหรือผู้สนับสนุนผู้มีอิทธิพลเข้าไปเป็นผู้นำท้องถิ่น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยถึงผลสำเร็จของนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลให้ปรากฏชัดในเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นการศึกษาในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันไป

